

Kącik Bibliofilski

LTMK

Lubelskie Towarzystwo Miłośników Książki powstało w r. 1926 z inicjatywy ks. dr. Ludwika Zalewskiego. Pierwszym prezesem obrano ks. Zalewskiego, który już przedtem był zaproszony członka Rady Bibliofilskiej, utworzonej na zjeździe Bibliofilów Polskich w Krakowie. Godność tę i dzisiaj piastuje ks. prezes a ze szczerym oddaniem patronuje Towarzystwu miejscowemu. Zebranie organizacyjne LTMK odbyło się przed drugim Zjazdem Bibliofilów w Warszawie, dokąd też wyznaczono delegata. W ten sposób poraz pierwszy nawiązał Lublin łączność z naszymi zorganizowanymi bibliofilami, których instytucje tak licznie powstały po wojnie, szerząc uczucie miłości do książki w całej nieomal Polsce.

Ruch bibliofilski promieniuje najsilniej z Krakowa. Obok istniejącego już czasopisma bibliofilskiego „Exlibris”, na pułkach księgarskich pojawia się miesięcznik „Silva Rerum” jako organ Towarzystwa Miłośników Książki w Krakowie - po kilku zaś latach - wszystkich polskich towarzystw bibliofilskich. Odbywają się znakomicie organizowane, zjazdy bibliofilów polskich przedewszystkiem w Krakowie a następnie w Warszawie, Lwowie i Poznaniu, obsyłane licznymi pięknymi wydawnictwami wśród których od razu zwracają uwagę bibliofilskie druki krakowskie. W tej - jakże miłej - atmosferze rozpoczyna działalność i rozwija się jedna z najmłodszych bibliofilskich instytucji, LTMK. Jej skromna lecz wartościowa praca ujawnia się równocześnie w trzech kierunkach: 1-o czysto bibliofilskim, opartym o hasło bezpieczeństwa pięknego druku i walki o stworzenie własnego typu książki, odpowiadającej idei nowoczesnego bibliofila; 2-o w kierunku propagandy pojęć odnoszących się do księgoznawstwa, pomieszczając w tym zakresie projekty opracowywania tematów jak historia drukarni lubelskich, prasy miejscowej i t.p., a wreszcie 3-o - zainteresowania bibliografią, wyrażając potrzebę opracowania i wydawania bibliografii druków lubelskich.

Wśród faktów dokonanych, bibliofilski charakter pracy LTMK posiadają organizacje dwóch wystaw exlibrisów, własne wydawnictwa druków broszurowych, które aczkolwiek dotąd bardzo nieliczne, są pięknymi próbkami poczynąń naszego Towarzystwa. Godzi się w tem miejscu podkreślić, że dwie cenne prace, starannie wytłoczone w Drukarni Państwowej w Lublinie a to: ks. L. Zalewskiego: Genethlicon i dra F. Araszkiewicza: Łopaciński, pojawiły się jako dar w rękach

uczestników Zjazdu Bibliofilów we Lwowie, dzięki ufundowaniu ich nakładu przez członka LTMK p. Fr. Raczkowskiego.

Szersze pojęcie w zakresie popularyzacji wiedzy o książce w ogóle dała niewątpliwie jej wystawa w Lublinie, którą LTMK zorganizowało, nie szczędząc trudów, w r. 1927. Była to pierwsza i jedyna dotąd retrospektywna wystawa książki polskiej w naszym mieście ciesząca się dużym powodzeniem. Zwiedziło ją prawie trzy tysiące osób z młodzieżą szkolną na czele. Pozatem praca Towarzystwa wyraziła się w dłuższym szeregu zebrań, przeznaczonych dla członków a urozmaiconych niekiedy referatami bibliofilskimi jak n.p. dra J. Krzyżanowskiego o polonicach w Muzeum Brytyjskim w Londynie lub ks. L. Zalewskiego o Mikołaju Dobrku z Jadownik, bibliofilu z wieku XV. LTKM bierze też czynny udział w ostatnim Zjeździe Bibliofilów Polskich. Wśród współpracowników „Siva Rerum” znajdują się następujące nazwiska członków LTMK: St. Dąbrowski, J. Krzyżanowski, ks. L. Zalewski i W. Ziółkowski.

LTKM w przeciwstawieniu do innych podobnych organizacji w Polsce, odznaczających się zgóry ograniczoną liczbą członków, jest towarzystwem otwartym, liczącym w roku założenia ośmiu, a obecnie - przeszło dwudziestu członków.

Było by niezmiernie porządnym, żeby liczba ta mogła się powiększyć przede wszystkim, ku wzmożeniu bibliofilskiej pracy pięknej, nazwiskami miejscowych drukarzy i introligatorów, a więc ludzi, co z racji swojego zawodu do miana miłośników książki powinni posiadać uzasadnione prawo. Brak ich najdotkliwszy w gronie bibliofilów lubelskich daje się obecnie odczuwać.